

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.

GEDRAG EN PSYCHE

De Nederlandse artsen zijn in de laatste halve eeuw bedenkelijk onder invloed geweest van magisch-dogmatische begrippen: „levenselixer” (VAN RIJNBERK), „entelecheia” (ARIËNS KAPPERS), „intuïtie” (BERGSON), „super-ik” (HUME + „ik”). Zij zijn daardoor rijp geworden voor het dogma van de psyche, als tegenstelling of wisselwerking van het mechanische, zodat thans een heirleger van woorden, zoals psycholoog, psychiater, psychometrie, persoonspsychologie, helder- en verzienden, wichelroedelopers, enz. opgang maakt.

Zeër begrijpelijk — nu het theologische dogma aanzien verliest — grijpt het publiek ter vervanging gaarne naar een andere mystiek.

De vraag rijst of het ons past zo weinig wetenschappelijk te denken, nu gedachten ook al sedert 50 jaar als spreken, gestes, mimiek wordt opgevat. Reeds in het begin dezer eeuw verdedigden de behavioristen (WATSON, Amerika) het gebruik van het woord „gedrag” in plaats van psyche, dat immers zowel de spier- als de zenuwreacties omvat tegenover prikkels van binnen en van het milieu.

Het verheugende is, dat de psycho-analysten daarbij rustig kunnen voortgaan met hun orale, anale, narcissus-, oedipus-instellingen, mitsgaders hun (dikwijls alleen voor hemzelf begrijpelijk) fraaie termen en tests. Het begrip gedrag, dat zij toch feitelijk ook bestuderen, sluit niet uit het „gevoelmatig beleven”, het „kennend streven”, maar kan ook dualistisch (DESCARTES) zowel als monistisch (SPINOZA) worden opgevat: „epigaster en cerebrum” samen, zoals DE BALZAC dit reeds aangaf, en dat nu weer modern is in de psychosomatische onderzoekingen.

Zutphen, October 1954

H. HAENTJES

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — GEBITSGEZONDHEID. Een groep van deskundigen heeft de directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie voorgelicht over de behoefte aan tandheelkundige hulp als wereldvraagstuk. Zij onderscheidde als de vijf voornaamste ziekten: caries, aandoeningen van weefsels, die de tand omgeven (tandvles, been), onregelmatigheden van tand en kaak, hazelip en gespleten verhemelte, en mondkanker. Nederlands lid van de groep is Dr. J. STORK (Aerdenhout) (*WHO, Press*, 13 Oct. 1954).

— STUDIE VAN HET ALCOHOLISME. Een commissie van deskundigen heeft te Genève de verschillende typen van alcoholisme besproken. Een kenmerkend verschil bestaat er tussen landen, waar vooral van gedestilleerde dranken misbruik wordt gemaakt en de wijn- en bierdrinkende landen. De verslaafde wijn- en bierdrinker toont een zekere beheersing, zodat, ondanks de grote hoeveelheden, waarmee hij zijn lichaam ruïneert, een kennelijke staat van dronkenschap betrekkelijk zeldzaam is. In Engeland en Scandinavië kent men daarentegen de zware, continu-drinkers, die bij buien zich tot de toestand van „blackout” (geheugenverlies, bewusteloosheid) drinken. Het Franse lid der commissie verklaarde, dat laatstgenoemde vorm van alcoholisme in Frankrijk zo zeldzaam is, dat men voor het woord „blackout” in de Franse taal geen equivalent kent (*WHO, Press*, 11 October 1954).

ENGELAND. — CONGRES VAN GERONTOLOGEN. Wie de geneeskundige pers er op naslaat, verneemt van het congres van gerontologen en gerieters, deze zomer te Londen gehouden, niet veel nieuws. Het onderwerp, de mens het eeuwige leven te bezorgen, was ditmaal niet aan de orde. Wel was er veel belangstelling voor het eigen gezondheidsbeleid, dat de mens in staat stelt 100 jaar te worden. Blijkbaar is nog altijd niet uitgemaakt of iemand tot op hoge leeftijd gezond is, omdat zijn geest fris bleef, dan wel of hij tot op hoge leeftijd geestelijk fris bleef, omdat hij zo gezond was.